

Nr 230.

Av herr **Boman**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tulltaxeförordning.

Enligt rubrik 1002 i nu gällande tulltaxa medgives tullfrihet för »*stansmaskiner, fasonjärnssaxar* samt *bocknings- och riktningsmaskiner* för plåt och rör (även hydrauliska), för såvitt sådana maskiner väga per stycke netto mer än 8,000 kg.». Denna bestämmelse har tillkommit på framställning av representanter för den inhemska skeppsbyggerinäringen, vilken torde vara den enda industri i vårt land, som har användning för dylika tunga plåtbearbetningsmaskiner.

På sin tid ingavs från Sveriges Varvsindustrieförening till de av chefen för finansdepartementet tillkallade sakkunniga för revision av gällande tulltaxa (1925 års tulltaxerevision) förslag, att ovannämnda tulltaxerubrik skulle — för att i största möjliga utsträckning fylla det syftemål, som avsetts med bestämmelsen om tullfrihet för sådana varvsindustriens tyngre maskiner, vilka icke äro föremål för tillverkning här i landet — utökas med *plåtsaxar, plåthyvlar* och *plåtskärpningsmaskiner*. I de sakkunnigas förslag upptogos också under nr 812 *plåthyvlings- och plåtskärpningsmaskiner* såsom tullfria. Däremot ledde icke framställningen, i vad den avsåg plåtsaxar, till önskat resultat. Såsom framgår av motiveringen (sid. 415—416 i betänkandet) hade nämligen de sakkunniga efter samråd med representanter för den inhemska verkstadsindustrien icke ansett sig böra utsträcka förslaget om tullfrihet till att omfatta även sistnämnda maskiner. I skrifvelse till kungl. kommerskollegium har sedermera Sveriges Varvsindustrieförening hemställt om sådan ändring i de sakkunnigas förslag, att tullfrihet måtte beredas även för plåtsaxar av mer än 8,000 kg. styckevikt, vilken hemställan emellertid icke föranlett något uttalande från kommerskollegii sida. Kungl. Maj:ts proposition överensstämmer också i förevarande hänseende med de sakkunnigas förslag.

Ett undantagande av plåtsaxar från bestämmelsen om tullfrihet skulle emellertid i hög grad förringa värdet av den lättnad för skeppsbyggeriet, som tullfrihet för i nämnda rubrik angivna maskiner är avsedd att medföra. Plåtsaxen utgör nämligen såsom enkelmaskin en i skeppsbyggeriet allmänt förekommande typ av maskiner. Dessutom användes den i mycket stor utsträckning i kombination med andra maskiner, huvudsakligen stansar, pressar och fasonjärnssaxar. Med avseende å dessa kombinationer anförde de sakkunniga (sid. 416 i betänkandet), att »praxis hittills i allmänhet

torde hava gått i den riktningen att, därest en maskin varit av den karaktär, att anledning funnits att hänföra densamma såväl till den ena som den andra av två rubriker med olika tullsatser, tullbehandlingen skett enligt den rubrik, för vilken den högre tullsatsen är stadgad». Denna praxis i förening med plåtsaxens undantagande från tullfrihet kommer sålunda i själva verket att medföra, att en stor del av de för skeppsbyggnadsändamål använda maskinerna bliva tullbelagda.

Då tillverkningen inom landet av ifrågavarande tyngre plåtsaxar förekommer i mycket ringa, om ens någon omfattning, synes tullens bibehållande å nämnda artikel sakna nämnvärd betydelse för den inhemska verkstadsindustrien. Enligt vad jag inhämtat torde också avrådandet från tullfrihet för plåtsaxar närmast hava berott på ett missförstånd från vederbörande industrirepresentanters sida angående frågans innebörd.

Jag tillåter mig i detta sammanhang beröra ytterligare en fråga av betydelse för vår varvsindustris fortbestånd och utveckling.

Nuvarande tulltaxa liksom det i Kungl. Maj:ts proposition nr 65 framlagda taxeförslaget upptager icke *skeppsdockor* under någon rubrik, varemot tullrestitutionsförordningen särskilt omnämner skeppsdockor och jämställer dessa i restitutionshänseende med fartyg. Man skulle vara benägen antaga, att i konsekvens härmed skeppsdockor även i tullbehandlingsavseende likställdes med fartyg, vilket även torde få anses i tekniskt avseende väl motiverat. Så är emellertid icke förhållandet. I den av generaltullstyrelsen utfärdade varuförteckningen till gällande tulltaxas rubriker nr 1088—89, som upptaga fartyg och båtar, återfinnes nämligen följande anvisning: »flytande skeppsdockor och pontonkranar hänföras till rubrik nr 1034. Därtill hörande motorer tullbehandlas särskilt för sig.» Skeppsdockor och därtill hörande hjälpmedel beläggas sålunda med 10 procents värdetull.

Tullskydd för flytande skeppsdockor bereder enligt uttalande från svenska varvsindustriens representanter ingen som helst nytta för skeppsbyggerinärningen, då dennas intressen äro fullt tillgodosedda genom rätten till tullrestitution för det vid byggandet använda materialet. Ur statsfinansiell synpunkt har tullen ingen större betydelse, då införsel förekommer endast vid enstaka tillfällen. Däremot innebär tullbelastningen för de varv, som önska hålla sin tekniska utrustning på högsta plan, en icke oväsentlig belastning, då fråga är om anskaffandet från utlandet av en färdig docka.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer jag,

att riksdagen måtte, med ändring i vissa delar av det i Kungl. Maj:ts proposition nr 65 framlagda förslaget till ny tulltaxa, besluta, att nedan angivna rubriker skola hava följande lydelse:

957 Plåt- och fasonjärnsaxar samt stans-,
bocknings-, riktnings-, plåthyvlings-
och plåtskärpningsmaskiner, vägande
per stycke mer än 8,000 kg. *fria*

Fartyg, andra än luftfartyg, båtar och
skeppsdockor, även med tillbehör:

1062 andra *fria*

Stockholm den 19 februari 1929.

Gustaf Boman.
